

רב-סמל ואחדי יעקב

3124845

בן רבקה ועזיז

נולד ב- כ"ז אייר תשי"ט 4.6.1959

התגייס לצה"ל ב- 2.8.1978

שרת בגדוד "ברק" (12)

נפל ב- ה' תשרי תשמ"ג 21.9.1982

בעת מילוי תפקידו.

ואחרי, יעקב

בן רבקה ועוז, נולד ביום כ"ז באייר תשי"ט (4.6.1959) בתל-אביב. יעקב למד בבית-הספר היסודי "רוקח" שבשכונת יד-אליהו. אחרי כן המשיך ולמד בבית-הספר התיכון "אורט סינגלובסקי" במגמת טלפונאות, וסיים את לימודיו במגמת חשמלאות במרכז הסכני "נמיר" שבחולון. מילדותו היה קובי שובב מאוד, מלא חיים ומרץ. אף שאהב את המקצועות שלמד ואף שהיה ביכולתו להגיע להישגים גבוהים, הוא לא רצה להקדיש זמן לשיעורים וללימודים בכלל. הוריו ניסו לשכנעו שיתמיד בלימודים, אך הדבר לא עלה בידם. לעומת זאת, הקפיד קובי שאחיו ואחותו ישקדו על לימודיהם, עזר להם בהכנת השיעורים והתעניין אצל המורים במצב התקדמותם בבית-הספר. אך לא רק לאחיו ולהוריו הוא דאג והשתדל לעזור. את עזרתו היה קובי מוכן להושיט תמיד לכל מי שנוקק לה. הוא סייע בעבודות הגיגון, שנעשו בשכונת מגוריו, והמשיך בפעילויות אלו גם כשהיה כבר חייל בצבא והיה מגיע לחופשה בביתו.

תמיד היה קובי מוקף בחברים, שאיתם בילה את רוב זמנו הפנוי. שעות רבות הוא עשה באימונים בקבוצת הכדורגל של "שמשון תל-אביב", וגם לאחר שהפסיק לשחק, היה פוקד את מגרש הכדורגל מדי שבת ומעודד את קבוצתו האהודה.

יעקב גויס לצה"ל בתחילת אוגוסט 1978, והוצב בחיל-הרגלים. לאחר שהשלים טירונות קשה וארוכה, הוא הוצב בגדוד של גולני ומילא את תפקידו לשביעות רצון מפקדיו. עוד לפני שחרורו מצה"ל הועלה קובי לדרגת סמל-ראשון.

אחרי שסיים את השירות הסדיר, הוא ניסה להשתלב בחיים האזרחיים ולמצוא לו עבודה מספקת ומעניינת. אולם קובי נשאר קשור לאורח-החיים הצבאי ולחבריו בפלוגה, ולכן בספטמבר 1981 חזר לצבא הקבע ושימש כנגד משמעת בגדוד. בתקופת המלחמה בלבנון התעקש קובי להצטרף אל חייליו, אף שהיה לו בהשתלמות מקצועית בארץ. הוות הדעת של מפקדיו על אופן תפקודו ועל יחסו לחיילים היו מצוינות, והוא הועלה לדרגת רב-סמל.

בכל תקופת שירותו בצבא הקבע, הקפיד קובי לשמור על קשר של טלפונים או של ביקורים עם בני משפחתו, ועשה ככל יכולתו שלא להראיג. לאחריו הוא שימש מקור לגאווה, ואחיו ואחותו ראו בו חבר ועוזרים בו וצחי-עצים איתו לעיתים קרובות. גם את חופשתו האחרונה בילה קובי בביתו, בקרבת משפחתו וחבריו.

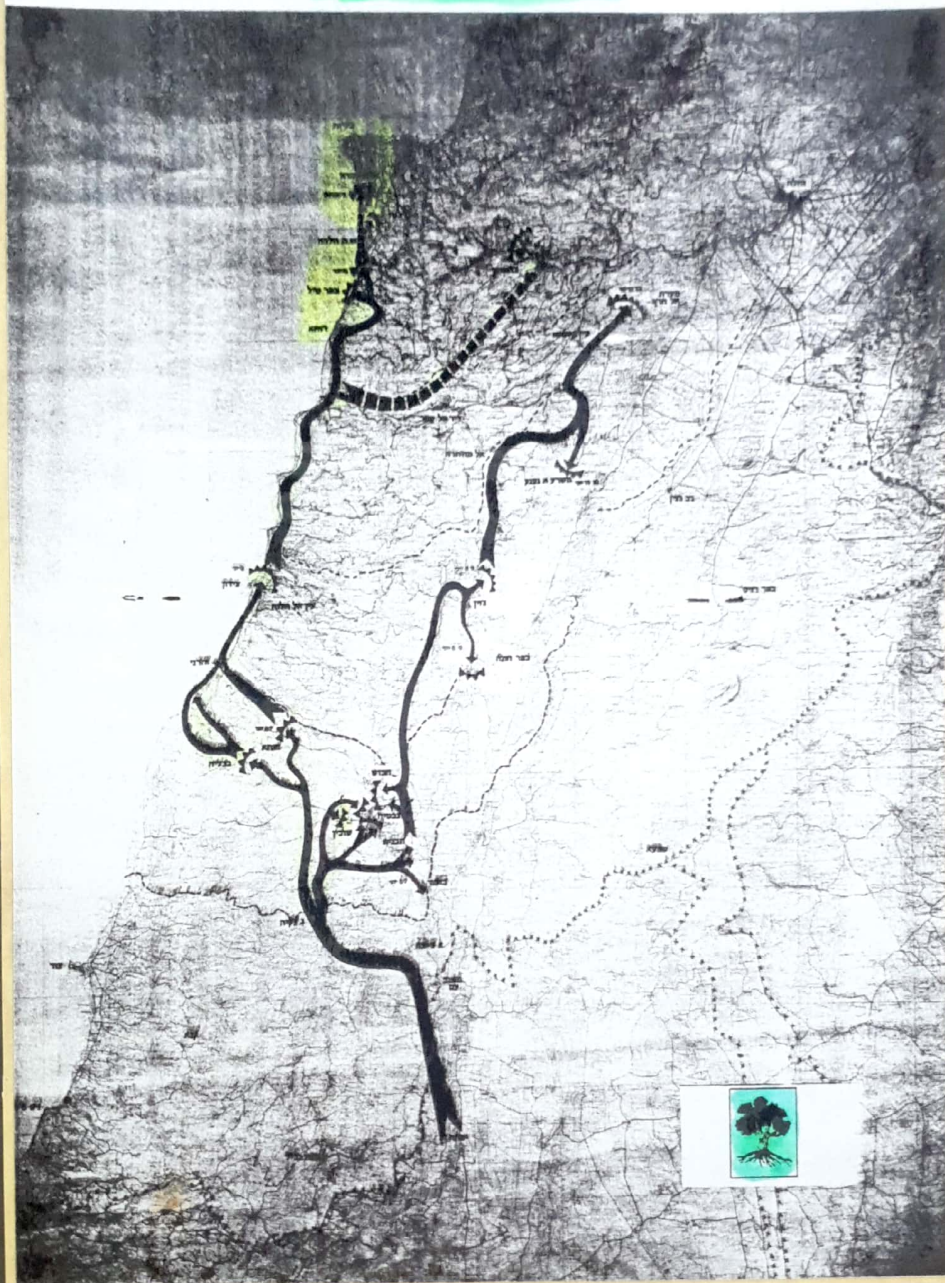
ביום ה' בתשרי תשמ"ג (21.9.1982) נפל יעקב בעת מילוי תפקידו, והובא למנוחת עולמים בבית-העלמין הצבאי בחולון. הוא השאיר אחריו הורים, אחים ואחות.

משפחתו תרמה לזכרו ספדייה תורנית לבית-הכנסת "בן פורת" בתל-אביב.

מלחמת "שלוש-הגליל" 1982

גורני-נתיבי קרבות
מלחמת "שלוש-הגליל"

סיפורו של גדוד "ברק"

גדוד "ברק" עשה את חשלים הראשונים של הלחימה במחיצת העוצבה שפעלה בגזרת נבטייה וחצבייה. כוחות הגדוד יצאו ממטולה לכיוון טייבה ועדיסה שבמובלעת הנוצרית. המשימה היתה לחגיע לגשר חבוש שעל הזהרני, לבדוק אותו למעבר ולתפוס שליטה עליו. את קורות הגדוד באותם ימים מתאר בועז, קצין המודיעין.

"מאחד הבתים ירו עלינו באש נק"ל. שמעון, שישב בנגמ"ש של הנדסה, נפגע פגיעה ישירה ונהרג במקום.

המשכנו קדימה תוך כדי יריות לכל עבר. את העבודה לטהר את הכפר השארנו לצאים אחרים. ביציאה היתה משאית נ"מ של המחבלים והטנק המוביל זיהה אותה וחיסל אותה בפגז אחד. מכאן התפצל הכוח, חלק יצאו לתפוס שטח שולט מדרום לזהרני ולתת חיפוי. החלק השני חצה את הגשר וחלל לעלות מעברו השני לכיוון תומין-אליפוקא. על הרכס הגבוה נתקלנו בחוליות אר.פי.גיי. חיסלנו חוליה אחת, אבל האחרות הצליחו לברוח. התפרסנו על הרכס ואז כבר היה יום שני בבוקר. לא הספקנו לנוח וכבר חטפנו ארטילריה וחוליות אר.פי.גיי. חזרו לירות עלינו. מבט הרעש הזה נפגע כל חייל אחד ואדוארד החובש קיבל כדור בקדסה. אצל חוץ מכאב ראש שפוצץ בעזרת אקאמול - הוא יצא נקי מזה.

המשכנו משם לכפר ג'בע ועלינו ברכס לכיוון זחלתא. בדרך נתקלנו במארב נ"ש של הסורים, אך האמת היא שהם נתקלו בנו באותה מידה שאנחנו נתקלנו בהם. חשלתא, שהם חגגו רק באותו הבוקר למקום והיו פאמצע התארגנות למארב. כשעלה באוזניהם רעש השיירה, הקצינים שלהם ברחו.

בהיתקלות עם כוח חטיקה שענו נהרג חייל סורי אחד, תשעת הנוותרים נישבו. זחלתא נחש במשך מה שנתר מיום שני ובלילה ירדנו מעט לאחור וחצונו את השטח לכיוון צידון.

אור ליום שלישי התמקדנו ברחובות הסמוכים לכביש הראשי והבטחנו את המעבר בו. ירינו מעט על מחבלים שחטטו בבתים, תוך חקירה יתירה על הפקודות שלא לפגוע באזרחים. בערב המשכנו העאה לאורך כביש החוף ונכנסנו לחניון לפני דאמור.

פל יום רביעי חיונו בהמתנה וסוף סוף זכינו בכמה שעות שינה רצופות, בפעם הראשונה מאז יום ראשון. הפוח השני עסק בינתיים בדיקת רכבים אזרחיים ביציאה המזרחית מצידון. בין חנהגים שבדקנו עצרנו אחד שסיפר על מיפקדת מחבלים שנמצאה כמאה מטרים מהמקום בו הוצא המחשום. התארגן לוח סריקה שניגש לשם ומצא מיפקדה מלאה עם וילונות וציוד מטרי, ונראה היה שעזבו אותו בבהלה רצינית.

ביום החמישי למלחמה השתתפו כוחות הגדוד בכיבוש הכפר דוחא ומבאותיו (סיפוג' הקרב - בעמ' 24). המשימה הבאה היתה השתלטות על מספר נקודות חולשות בשדה התעופה הבינלאומי של ביירות.

משלה קשר:

"כ-100 מטר דרומית למסלול נעצרנו. במרחק של כ-500 מטר מאיתנו, ליד המיזבלה, היו כמה חוליות של מחבלים שניסו לבצע פעולות הסחה סטייל התאבדות, כדי לאפשר לכוו שלהם לתקוף אותנו מהגבעה. בתחילה ניסו למשוך את תשומת ליבנו עם אופנוע שעבר במהירות את המסלולים, ואחרי זה באו עם כלי רכב אחרים, בכולם עם נק"ל ומקלעים כבדים.

כשהסחה לא עזרה להם, הם חיכו ללילה ואז ניסו לדפוק אותנו עם חוליות אר.פי.גיי. מי שאומר שהמחבלים לא לחמו, איננו יודע מה הוא סח. הם התבצרו היטב ולחמו קשה. הגענו אף לרגעים קשים ביותר איתם, זו האמת."

"אין כמוהם בעולם. הם פשוט נהדרים!"

- במלחמה המוכחת ביצענו את התרגיל החטיבתי המיועד, אלא שתרגיל זה היה "על רטוב"...
- לכל אורך הקרבות לא איבדו חיילי החטיבה צלם אנוש. יש לי עליהם רק מילים טובות. הם עשו את כל מה שחשבתי שהם מסוגלים לעשות ובצורה הטובה ביותר.
- הלכנו בתיכום רב, באילתור וביוזמה, תוך ניסיון להביא פתרונות לא שיגריים לבעיות השונות.
- המשימות העיקריות שהוטלו על גולני היו המהלכים הקשים ביותר של המלחמה, ועוד ידובר בהם הרבה.

פעמיים פגשתי את מפקד החטיבה במרוצת הקרבות. לראשונה היה זה ביום התשיעי למלחמה, על חוף ימה של ביירות, קילומטרים אחדים לפני נמל התעופה הבינלאומי שלה. היה זה לאחר שהחטיבה השלימה אחת לאחת את משימותיה בכל גזרות הלחימה, והמתינה למשימות נוספות, שאכן לא איחרו לבוא. על טפסל עץ רעוע, מתחת לסככה מאולתרת, פשט אלוף-משנה ארוין את חולצתו והפקיר את גופו לקרני השמש. מאז חצה בראש כוחות החטיבה את גדר הבטחון ליד מנרה, היתה זו הפעם הראשונה שהמח"ט טעם את טעמה של מנוחה.

בפעם השניה פגשתי בו בחפ"ק החטיבתי, שהתמקם בשלד בנין בשיפולי גבעה החולשת על נמל התעופה והעיר ביירות. על מרפסת אחת הקומות המשכנו את שיחתנו, כאשר ברקע נראית ונשמעת הפגזה ארטילרית כבדה. לקראת סוף הראיון נפגע לנגד עינינו הנגמ"ש של "גדעון" מפגיעה ישירה של קטיושה, וארבעה חיילים נהרגו. המח"ט התקשה להסתיר את יגונו. לבד משיחות במכשירי הקשר, נתעטף בשתיקה כבדה ועצב נשקף מעיניו. גם שאר המפקדים והקצינים בחפ"ק היו המומים. בקרבות כבדים לא היו לגולני ארבעה הרוגים. והנה טיל קטיושה אחד שבאורח נדיר פגע פגיעה ישירה בנגמ"ש, קיפד את חייהם של ארבעה.

אל"מ ארוין הוא "ציר" חטיבת גולני. כמו מח"טים שקדמו לו, "נולד" ארוין בחטיבה כטירון, ועבר את כל השלבים: קורס מ"כים וקורס קצינים, מינוי כמפקד פלוגה ומספר שנים מאוחר יותר כמפקד גדוד. מינוי כמח"ט גולני היה חלומו הגדול, ומשהושגה הדבר והוא בן 34 בלבד, לא היה גבול לשמחתו.

המח"ט, כיום בן 35, חיפאי, נשוי ואב לשני ילדים. בשנתיים האחרונות הקדיש את כל כוחו ומירצו להעלאת כוחה המבצעי של החטיבה ולשיפור משמעותי ברמת מיומנותו של החייל, של הפרט. כמלעט כל לוחמי החטיבה מפירים אותו. הם "נתקלו" בו פעמים רבות באימונים, בקו ובבטיסי הקבע. קולו השקט כאילו סותר את נחישותו, פושר קבלת ההחלטות שלו ותיפקודו במצבי לחץ. עדות טריח לכך היא מלחמת "שלום הגליל". מאז שבת, 6 ביוני, נשפץ קולו הבוטח של ארוין כשהוא בוקע ממכשירי הקשר החטיבתיים, מאות ואלפי פעמים הוא חילק הוראות, שאב מידע, ניווט בין הכוחות והולכים לעבר היעדים. בהובילו את הכוח המערבי של החטיבה, פרץ המח"ט בראש לוחמיו לעיר צידון, ומאוחר יותר צפונה לדאמור ולכפר סיל. עם הפרת הפסקת האש נע בראש החטיבה מדי לחלץ גדוד שיריון ש"נתקע" באיזור בחמדון ולפרוץ את ציר ביירות-דמשק בצומת בחמדון ובגבעות שבאיזור עלי.

רפול בגולני

במוצג חקדמי ביותר של חיילי גולני, שיהיו ואנשי "מ"מ, לא רחוק מן הקרמיקה של נטל התענובה הפיזית, יושבת סמוכה של יוממים, נשאות וא תלכיות עפר, נחתו יומם חינה פיתחם של החיילים את "רפול", הם צמאים לסחמאות ממו, ולעתוס אף מפשטים לעומע איתן. הוא מקופל מאוד על החיילים - קוראים סדיוס ואטיו מילאיים, הוא ומצא בשעה, ולא רק בסופסדות ובקטתה הכלל. "רפול" עומד מידם ומדבר, "מדוע אחם וושפים מול השישן השחובכו, אני אעמוד ממול", הוא אומר, "פואם לנו הצב, אנחנו רוצים להישען על החמויות" קשוב חייל. ורפול אומר:

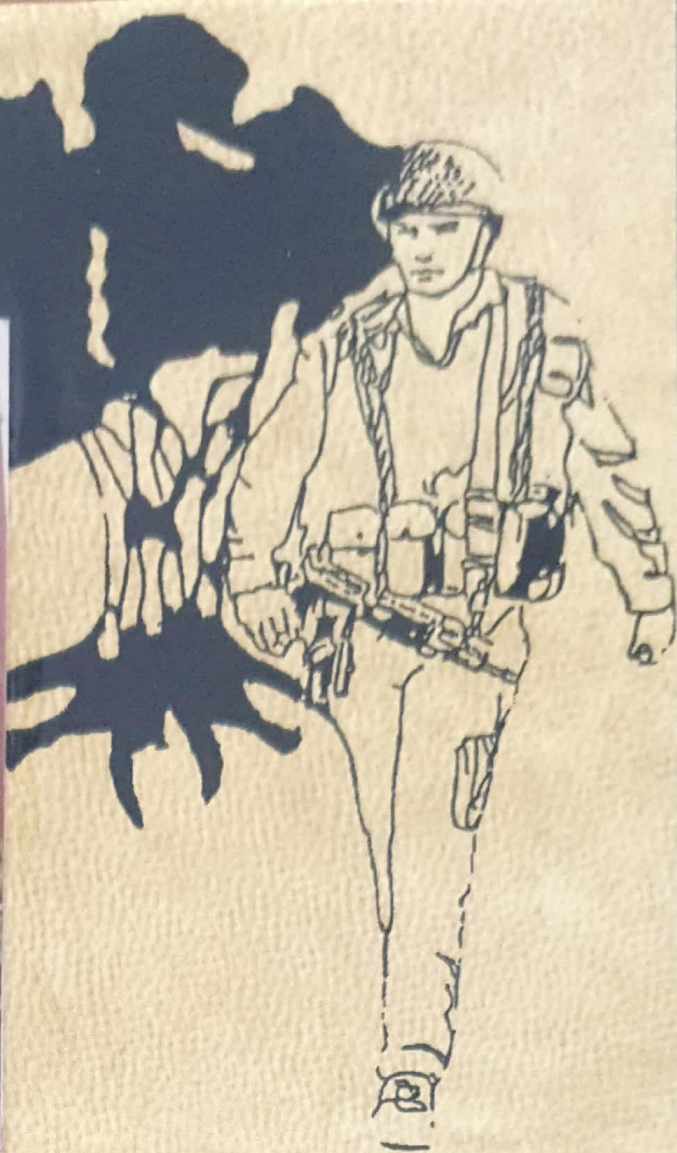
"ידענו תמיד מה זה גולני, אבל במלחמה הואת אתם, אנשי גולני, עברתם מיכלול שלם של פעילויות, מפל השווים, פיוס, בליעה, בנגמ"שיוס, רגלי, עם טנקים, בלי טנקים, עם ארטילריה בשטח בנוי, מחנה, מיוער, כל אחד סבס היה צריך להוציא לפועל מה שהוא למד. לעשיית מה שהוא התאמן. מה שבגללו "קרעו" אותו כל השנים, ואתם עשיתם את זה, אני אומר לכם זאת. יש לי ניסיון קבר שלושים ושש שנים במלחמות. עשיתם את זה ברמה יוצאת מן הכלל, גם בחשואה לתקופות אחרות, אף פעם לא עשו משהו כזה בקשיוס כאלה, ברמה כזאת, אני אומר זאת באחריות.

"אני נלחמתי בזמנו עם הצנחנים, הלכתי עם גולני אחרי שעזבתי את הצנחנים, בקצין חי"ר וצנחנים ראשי, כמפקד אוגדה, כאלוף פיקוד, כרמטכ"ל. ואני אומר לכם שעשיתם את זה יוצא מן הכלל, וכול להיות שאחד יגיד על השני: אני יודע שהוא הוריד את הראש. והשני יגיד: אני יודע שהוא התחבא, זה קורה בכל מלחמות. אני מדבר על התוצאה הכללית. על לאן הגענו, ומה נשאר מאחור מבחינת החישגים והקורבנות.

"פגשתי היום מ"פ שלכם בבית החולים, את ציון. הוא סיפר לי איד חכנים רימון לטנק, באף מלחמה לא חכניסו רימון ביד לטנק. בשתי המלחמות הקודמות, מי שפגע בטנק בנשק אישי קיבל צל"ש. במלחמה חזו פגעו אנשי גולני והצנחנים בנשק אישי, בעיקר אר.מי.ג'.. כל כשלושים טנקים, עכשיו כבר לא מתרגשים מזה, ואני לא בטוח שכל אחד יקבל צל"ש. כל מה שעשיתם, עשיתם יוצא מן הכלל.

רפול בשיחה חופשית עם חיילי גולני

דבר המח"ט

לוחמי גולני,

יש האומרים שבמלחמת "שלוש הגלילות" נתגלתה חטיבת גולני במיטבה, מחמאות הורעפו על ראשיכם מכל עבר ובכתבות הרבות שפורסמו באמצעי התקשורת, סופר בהרחבה על תרומתה הנכבדה של החטיבה במלחמה זו. לי, כמפקד החטיבה, לא היו הפתעות במלחמה, אישית לא חששתי לרגע כאשר הוטלנו לשדה המערכה כדי לבצע ולהשלים משימות קשות, אני מכיר את החטיבה, ויותר מזה – אני מכיר אתכם ויודע מהי יכולתכם, במרוצת שלושת השבועות בהם נלחמנו מילאתם אחר כל הציפיות ולא איכזבתם. את המחמאות – שאתם ראויים להן – קיבלתם כבר משר הבטחון, מהרמטכ"ל, מאלוף הפיקוד ומקצינים בכירים אחרים בצה"ל. ואילו אני, כמפקדכם, אוכל להביע את הערכתי העמוקה לכם רק במלה אחת: תודה.

חוברת זו מתארת את אשר עבר על החטיבה בתקופת המלחמה, והיא מזכרת נאותה למשפחת הלוחמים של גולני. השתדלנו לכלול בתופה את כל דהאירועים, אף שבמסגרת זו קצרה היריעה מלחזית.

עשינו את שהוטל עלינו במלחמה, אך בנתיב הקרבות חותרנו קורבנות רבים. 46 חברים לנשק נפלו במערכה בלבנון. רבים רבים נפצעו, וחלקם מאושפזים עדיין בבתי-החולים. אנו מרעינים ראש לזכר הנופלים ומשגרים איחולי רפואה שלמה לפצועים. גולני היתה ונותרה משפחה מלוכדת, אשר לעולם לא תשכח את אלה שאינם. יהי זכרם ברוך.

אל"מ ארז
מפקד החטיבה

דברים בשם אומרם

שר הבטחון, אריאל שרון, בהופיעו בפני חברי ועדת החוץ והבטחון של הכנסת: "משלם לא ראיתי התבצרות דוגמת זו המצויה במבצר הבפור. המקום כולו מבוצר בתעלות ובמחסומים ומצוייד במחסני משק. ומאז גדלים כדי לאפשר למחבלים להחזיק מעמד. חיילי גולני כבשו את מבצר הבפור בצורה מעוררת התפעלות והם ראויים לכל שבח".

הרמטכ"ל, רבי-אלוף רפאל איתן, בשיחה עם חיילי החטיבה באחד המוצבים הקידמיים, ליד נמל התעופה של ביירות: "ברצוני לשבח את לחימתכם. אתם ממשיכים מסורת מפוארת של חטיבת חי"ר מעולה. אין חיילי חי"ר כמוכם בעולם, והאמינו לי – את החיילות בעולם המערבי אני מכיר".

אלוף פיקוד הצפון, אלוף אמיר דרורי, במיסדר הפרידה של החטיבה בנמל התעופה של ביירות: "איראן היא להשיג את יעדי מלחמת 'שלום הגליל' ללא הקורבנות של גולני. בכל פעם שהיינו זקוקים לחיילים מעולים לבצוע משימה קשה – פנינו לחטיבה, והיא לא הכזיבה. אתם בהחלט ראויים לקודמיהם. הופחתם פעם נוספת שאין כמו גולני".

מפקד החטיבה, אלוף משנה ארנון, בראיון ל"במחנה": "אין כי מילים לתאר את חיילי גולני. הם צעירים בגיל, אך מבוגרים בנפשם. לא עשינו הכנות מיוחדות למלחמה, אבל הם קיבלו אותה בצורה בוגרת וידעו לדחוק את השכול והכאב על אוברן חברים באמי הקרב ולהמשיך קדימה. הם ידעו להסתער תוך הדחקה הפחד. בשור הקרבות הם התגלו במלוא אנושיותם כאשר ניצלו את מרבית זמן החופשות הקצרות לביקור חברים הפצועים והמשפחות השכולות. יחידה צבאית נבחלת במבחן המלחמה, ובכל המבחנים בעבר וגם במלחמה זו עמדה החטיבה בצורה טובה מאוד. יוצאת מן הכלל – את זאת אני מרשה לאחרים להגיד".

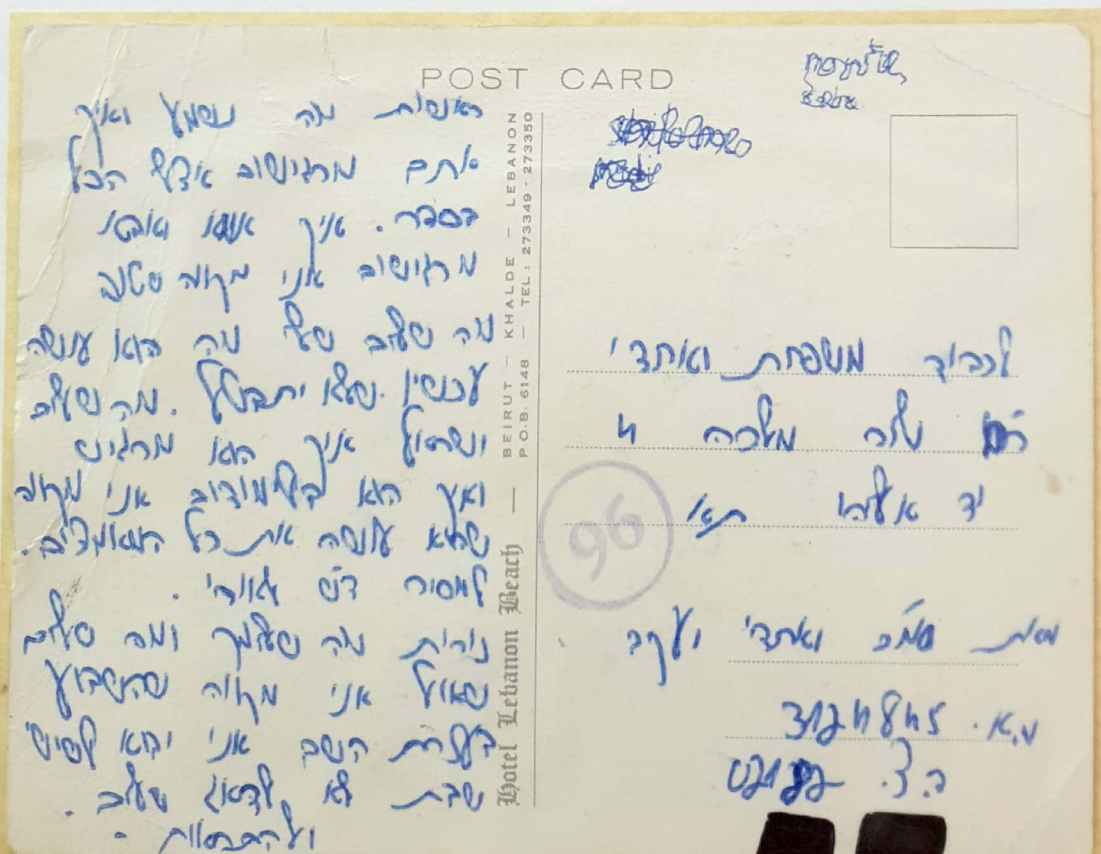
מסדר פרידח בנמל התעופה של ביירות

ביירות — מראה כללי

מכתב שכתב יעקב למשפחתו

תמונת ילדות

תמונות בר המצווה של יעקב ז"ל

